

عنوان مقاله:

توسعه هدفمند ایستگاه های مترو؛ از قطب بندی فضایی تا یکپارچگی شهری در تهران نمونه های مورد مطالعه : ایستگاه مترو دکتر شریعتی و ایستگاه مترو میدان شهدا

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 10، شماره 27 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

رضا خیرالدین - دکتری شهرسازی، استادیار گروه شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت ایران.

امیر فروهر - دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران.

جواد ایمانی - دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس تهران.

خلاصه مقاله:

اصولاً بین دسترسی به امکانات حمل و نقل و توسعه نواحی شهری ارتباط متقابل و تنگاتنگی وجود دارد. دسترسی مناسب تر، گزینه های بیشتر جابه جایی و کاهش هزینه های حمل و نقل از جمله عوامل مؤثر در جذابیت و توسعه مناطق است. در نتیجه، ایجاد دسترسی به حمل و نقل عمومی می تواند به عنوان یکی از فرصت های مناسب جهت توسعه و پویایی مناطق شهری و افزایش کیفیت نواحی شهری به شمار آید. این مسئله در شهر تهران از حیث وجود بافت های راکد اقتصادی و همچنین شکاف دیرینه فضایی به لحاظ اجتماعی، اقتصادی و کالبدی بین شمال و جنوب شهر بین شمال و جنوب شهر، حایز اهمیت است. لذا با توجه به گسترش سامانه های حمل و نقل عمومی همچون مترو در شهر تهران، آگاهی از تأثیرات ایستگاه های مترو بر کیفیت محیط مجاور امری ضروری در جهت برنامه ریزی و مکان یابی مناسب آنها و بهره گیری از ظرفیت های بالقوه آن است. از طرفی به کمک بررسی میدانی این موضوع در دو بستر متفاوت شمال و جنوب شهر تهران می توان علاوه بر شناخت تأثیرات و پیامدهای گوناگون ایستگاه های مترو در دو محیط متفاوت، به ارزیابی تأثیر گشایش ایستگاه های متروی تهران بر کاهش شکاف و قطب بندی فضایی بین شمال و جنوب شهر نیز پرداخت. از آنجا که اقدامات نوسازانه دو دهه گذشته در تهران قطب بندی و شکاف دیرینه شمال و جنوب تهران را تعدیل نکرده و عموماً به نفع مناطق مرفه شمالی بوده است، فرض این است که مناطق فقیر جنوبی تهران افزایش ارزش بیشتری را به سبب گشایش ایستگاه های مترو نسبت به مناطق شمالی و مرفه تر تجربه می کنند؛ لذا گشایش و توسعه ایستگاه های مترو می تواند سبب پویایی اقتصادی و بهبود کیفیت محیط در مناطق جنوبی و غیر برخوردار تهران شده و در نتیجه به ابزاری جهت تعدیل شکاف شمال و جنوب شهر تهران تبدیل شود. صحت این فرضیات در قالب مطالعات میدانی تغییرات کیفیت محیط در حوزه نفوذ ایستگاه مترو واقع در شمال تهران (ایستگاه دکتر شریعتی) و ایستگاه مترو واقع در جنوب تهران (ایستگاه میدان شهدا)، از طریق سنجش تغییرات شاخص قیمت زمین و مسکن بررسی می شود. روش تحقیق در این پژوهش بررسی میدانی و استفاده از داده های زمین مرجع و تحلیل تطبیقی این داده ها به کمک روش های تحلیل همبستگی آماری و رگرسیون خطی چندجمله ای است. مقایسه تأثیر ایستگاه های مترو بر ارزش املاک مسکونی مجاور در دو بستر متفاوت شمال و جنوب شهر تهران، رشد بیشتری را برای مناطق مرکزی و جنوبی تهران نسبت به مناطق شمالی آن نشان می دهد که حکایت از تعدیل شکاف شمال و جنوب شهر دارد.

کلمات کلیدی:

توسعه حمل و نقل محور، ایستگاه مترو، قطب بندی فضایی، ارزش زمین، تهران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/302276>

